

Haftalık Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar

31 Ağustos 2021

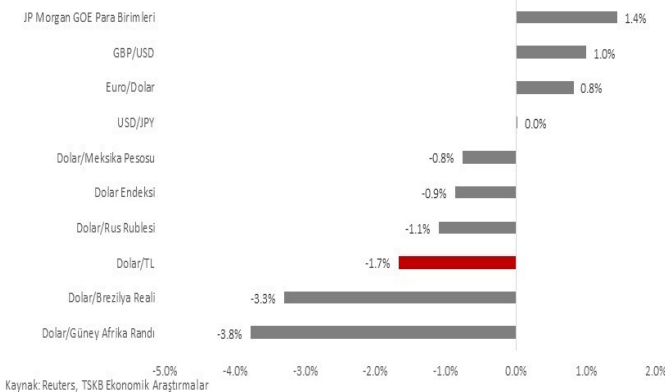
Feridun Tur

turf@tskb.com.tr

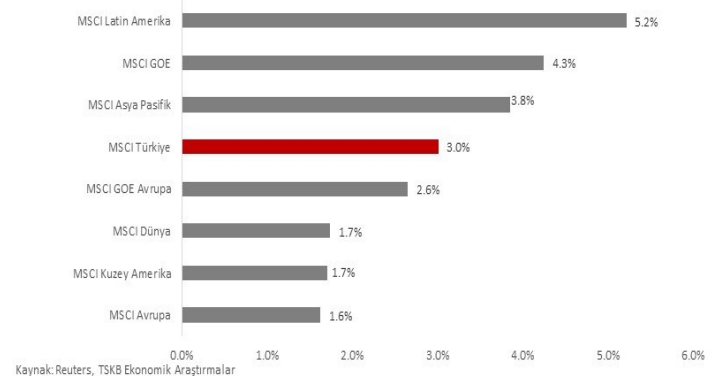
Geçen Hafta

- Geçtiğimiz hafta Fed Başkanı Jerome Powell'ın Jackson Hole'da yaptığı konuşma yakından izlendi. Powell "Tahvil alımlarını azaltmaya bu yıl başlamak uygun olabilir." diyerek bir önceki FOMC toplantısına ilişkin tutanaklarla uyumlu bir ifade kullanırken, faizleri artırmak konusunda aceleci davranılmayacağı vurgusuyla konuşmasına güvercin bir ton ekledi. Powell konuşmasında, varlık alımlarının azaltılmasının zamanlaması ve hızının, faiz artırımlarının zamanlamasına ilişkin doğrudan bir sinyal olarak algılanmaması gerektiğini, faiz artıma sürecinde daha farklı ve önemli ölçüde daha sıkı koşulları arayacaklarını ifade etti.
- Güney Kore, pandemi döneminde faizi artıran ilk büyük Asya ekonomisi oldu. Güney Kore Merkez Bankası (BoK) politika faizini 25 baz puan artırarak %0,75 seviyesine çekti. BoK Eylül 2018'den beri ilk kez faiz artırırken, en son geçen yıl Mayıs ayında faizleri 50 baz puan düşürmüştü. BoK'nin artan hanehalkı borçları ve 2002'den beri en yüksek seviyeye ulaşan konut fiyat artış oranlarının finansal istikrar üzerindeki etkilerini dikkate alarak faiz artırdığı değerlendiriliyor. Güney Kore'de son 1 ayda vaka sayılarında görülen artışları takiben pandeminin başından beri uygulanan en sert sosyal mesafe kurallarının devreye girmiş olması nedeniyle BoK'nin faiz artırmayabileceği de değerlendiriliyordu.
- Ağustos ayına ilişkin öncü PMI verileri büyümenin zirveden döndüğüne işaret ediyor. ABD'de imalat PMI önceki aya göre 2,2 puan azalarak 61,2 değerine gerilerken, hizmet PMI 4,7 puan ile beklentilerin üzerinde gerileyerek 55,2'ye düştü. Böylece ABD'de delta varyantının yayılımı ve kapasite kısıtları nedeniyle hizmetlerde 8 ayın, imalatı ise 4 ayın en düşük PMI seviyeleri görülmüş oldu. Almanya'da imalat PMI 65,9'dan 62,7'ye, hizmet PMI ise 61,8'den 61,5'e geriledi. Euro Bölgesi genelinde de imalat sanayinin hizmetlere göre biraz daha fazla düşüş sergilediği görülse de, PMI verilerinin 15 yıllık zirve değerlerine yakın seyretmeye devam ettiği görülüyor. Buna karşın Çin'de Ağustos ayı hizmet PMI Mart 2020'den beri ilk kez 50'nin altına geriledi. Hizmet PMI'ya ilişkin 52 seviyesindeki beklentinin oldukça altında 47,5 seviyesinde açıklandı.
- ABD'de yeni konut satışları 3 aylık gerileme sonrası yükselirken Haziran rakamı da yukarı yönlü revize edildi. Son aylarda konut fiyatlarında görülen yüksek oranlı artışlar satışların gerilemesine neden olmuştu. Temmuz ayında ise satışlar önceki aya göre %1 artış kaydederek 697 bin seviyesindeki beklentiye aştı ve 708 bin olarak gerçekleşti.
- ABD'de ikinci çeyreğe ilişkin büyüme verisi yukarı yönde güncellendi. Yıllık büyüme oranı, tüketici harcamaları kalemine yönelik güncellemeden dolayı 0,1 puan yukarı revize edilerek %6,6 seviyesinde açıklanmış oldu. Haftalık işsizlik maaşı başvuruları ise bir önceki haftaya göre yataya yakın hareket ederek 353 bin seviyesinde açıklanırken, devam eden başvuruların 2,86 milyona gerilediği görüldü. İşsizlik maaşı başvuruları pandemi öncesinde 200 – 230 bin bandında hareket ediyordu.

Döviz Kurlarında 23 - 27 Ağustos Haftası Performansları

MSCI Hisse Senedi Endekslerinde 23 - 27 Ağustos Haftası Performansları

- Almanya'nın ikinci çeyrek büyümesi %1,5'ten %1,6'ya revize edildi. Bundesbank ise Almanya'nın 2021 yılında beklenenden daha az büyüebileceğini, delta varyantı, aşılama ivmesindeki düşüş ve tedarik zincirindeki darboğazların sonbaharda ekonomi üzerinde baskı oluşturabileceğini kaydetti. Bundesbank 11 Haziran'da 2021 için büyüme tahminini %3'ten %3,7'ye, 2022 için %4,5'ten %5,2'ye yükseltmişti.
- Almanya'da Ifo İş İklimi Endeksi Temmuz ayındaki 100,7'nin ardından Ağustos ayında 99,4'e geriledi. Mevcut duruma ilişkin değerlendirmeler önceki aya göre iyileşmeye işaret etse de, firmaların önümüzdeki döneme ilişkin daha az iyimser olmaları neticesinde görünüm olumsuzla döndü. İmalat tarafından ara malı temininde yaşanan darboğazlar, artan vaka sayıları ve özellikle turizmle ilişkili faaliyetlerde endişelerin görünümü olumsuz etkilediği belirtiliyor.
- GfK Almanya için tüketici güven endeksi sonuçlarını açıkladı. Ağustos ayı revize edilmiş halinde -0,4 puan olarak ölçülen güven endeksi Eylül ayı için beklentilerden daha sert geriledi ve 0,8 puan azalarak -1,2 puan oldu. Endekste düşüşün, tüketicilerin yükselen enflasyonu satın alma gücü üzerinde bir tehdit olarak görmesinden kaynaklandığı belirtiliyor. KDV indirimlerinin sona ermesinin bir seferlik etkisinin desteğiyle yıllık tüketici enflasyonu Haziran ayındaki %2,3 seviyesinden Temmuz ayında %3,8'e yükselmişti.
- Çin'de sanayi kâr artışı Temmuz ayında yavaşladı. Haziran ayında kâr bir önceki yılın aynı dönemine göre %20 artmışken, Temmuz ayında yıllık kâr artışı %16,4'e geriledi. Emtia fiyatlarındaki hareketlerin, vaka sayılarına bağlı alınan kapanma tedbirlerinin ve sellerin kâr artışındaki düşüşte etkili olduğu belirtiliyor.
- Bu gelişmeler ve veri akışı altında geçtiğimiz hafta hisse senedi piyasaları güçlü bir performans sergiledi, emtia fiyatları yükseldi. Delta varyantı ile gelebilecek olası yavaşlamanın merkez bankalarının daha güvercin davranmasına neden olabileceği beklentileri hafta boyunca piyasaları destekledi. Powell'in Cuma günü Jackson Hole konuşmasında piyasa beklentileriyle uyumlu güvercin mesajlar vermesi de Cuma gününden bu haftaya taşan etki yarattı. MSCI Dünya endeksi önceki haftaya göre %1,7 artarken, MSCI Gelişen Ülkeler endeksinde yükseliş %4,3 seviyesinde gerçekleşti. Dolar endeksi %0,9 değer kaybederken, Bileşik Emtia Fiyat Endeksi %5 artış kaydetti.
- IMF, 650 milyar dolarlık özel çekme hakkı (SDR) tahsisini gerçekleştirdi. IMF Başkanı Kristalina Georgieva konuyla ilgili Financial Times'a yazdığı yazıda "SDR tahsisi, küresel ekonomik sisteme ilave likidite sağlayacak, ülkelerin döviz rezervlerini artıracak ve daha pahalı iç ve dış borçlara olan bağımlılıklarını azaltacak." dedi. Ülkelerin IMF'deki kota payları oranında yapılan dağıtım sonucunda Türkiye'ye yaklaşık 6,3 milyar dolarlık SDR tahsisi gerçekleştirilmiş oldu.
- Ağustos ayında kapasite kullanım oranı önceki aya göre 0,4 puan artarak 77,1 seviyesinde gerçekleşti. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanımı da aylık 0,4 puanlık artış kaydederek 76,8 seviyesine ulaştı. Dayanıklı tüketim malları ve ara mallarında kapasite kullanımının aylık olarak gerilediği görülürken, özellikle yatırım mallarında ve sınırlı bir miktar da dayanıksız tüketim malları üretiminde kapasite kullanımının yükseldiği görülüyor.
- Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE) Ağustos ayında önceki aya göre 0,9 puan azalarak 113,9 seviyesinde gerçekleşti ve iyimser görünümün sürdüğünü teyit etti. Mevcut toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmelerin endeksi artış yönünde etkilediği gözlenirken, gelecek üç aydaki ihracat siparişi, genel gidişat ve üretim hacmine ilişkin beklentilerin endeksi aşağı yönde etkilediği görülüyor.
- Ağustos ayı sektörel güven endeksleri açıklandı. Mevsim etkilerinden arındırılmış veriler Ağustos ayında önceki aya göre hizmetlerde %1,2, perakende ticarete %0,6, inşaat ise %7,1 artışa işaret etti. Böylece hizmet sektöründe güven iyimserlik eşik değeri olan 100'ün üzerinde üst üste 11'inci değerini alırken, perakende ticarete 100'ün üzerindeki seyir 15'inci aya taşındı. İnşaat sektöründe ise Nisan 2021'de görülen 77,3 seviyesinin ardından başlayan hızlı yükselişin sürdüğü görülüyor.
- Yurtdışı Üretici Fiyat Endeksi (YD-ÜFE) yıllık artışı Haziran ayındaki %43,72 seviyesinden hafif gerileyerek Temmuz ayında %41,89 oranında artış kaydetti. Yıllık artışta enerji grubu %113,53 ile ilk sırada yer alırken, ara malı grubu %50,16 ile ikinci sırada geldi.
- Merkezi Yönetim borç stoku Temmuz sonu itibarıyla geçen yılın aynı ayına göre %18,1 artarak 2.032 milyar liraya yükseldi. Bu dönemde gerçekleşen 311 milyar liralık borç stoku artışının 270 milyar lirası döviz cinsinden stoktan kaynaklandı. Böylece döviz cinsinden borcun toplam borçtaki payı Temmuz 2021 itibarıyla %57,2 seviyesinde gerçekleşti. Borç stokunun vadeye kalan ortalama süresi 2020 sonuna göre döviz borcunda 8,3 yıldan 8 yıla gerilerken, iç borç stokunun vadesi 2,8 yıldan 3,2 yıla uzadı.
- TÜİK ikinci çeyreğe ilişkin işgücü girdi endekslerini yayınladı. Açıklanan veriler sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında istihdam endeksinin geçen yılın aynı çeyreğine göre %15,7, çalışılan saat endeksinin ise %46 artış gösterdiğine işaret ediyor. Tüm ana faaliyet kollarında istihdamın pandemi öncesi seviyelerin üzerine çıktığı görülüyor. Bununla birlikte 2018 yılından beri istihdam kaybı yaşayan inşaat faa-

liyetlerinde son 2 çeyrekte toparlanmanın da görece güçlü olduğu görülüyor.

- Yurtdışı yerleşiklerin Türk varlıklarına ilgisi ise devam etti. 20 Ağustos ile biten haftanın verilerine göre yabancılar 207,1 milyon dolar hisse senedi, 211 milyon dolar ise tahvil alımına yöneldi. 1,2 milyon dolarlık özel sektör tahvili de dikkate alındığında ilgili haftada yurtdışı yerleşiklerin 419,4 milyon dolar tutarında Türk finansal varlık aldığı görülüyor. Yurtiçi gerçek kişilerin yabancı para (YP) mevduatları ise 644 milyon dolar yükselirken, yurtiçi tüzel kişilerin YP mevduatlarında 658 milyon dolar azalış görüldü. Parite etkisinden arındırılarak bakıldığında ise yurtiçi yerleşiklerin toplam YP mevduat değişiminin 62 milyon dolar artış yönünde olduğu görülüyor. İlgili haftada TCMB altın rezervleri 644 milyon dolar, döviz rezervleri ise 813 milyon dolar artış kaydetti. Böylece brüt rezervler 1,5 milyar dolar artarken, net rezervler de yaklaşık 1,6 milyar dolar artış kaydederek, yılbaşıdan beri gerçekleştirdiği yükselişini 12 milyar dolar seviyesine taşıdı. Aynı haftada krediler haftalık bazda yataya yakın seyretti. Yıllık olarak bakıldığında ise kredi artış oranlarındaki yavaşlama eğiliminin sürerek %12,7'ye, kur etkilerinden arındırılarak bakıldığında ise artış oranının %6,8'e gerilediği görülüyor.
- Küresel risk iştahı ve yurtiçi haber/veri akışının etkisiyle yurtiçinde BİST 100 ve 30 gösterge endeksleri sırasıyla %0,9 ve %1,1 artarken, MSCI Türkiye %3 yükseldi. TL ise dolara karşı %1,7 değer kazanırken, 10 yıllık tahvil faizi 28 baz puan düşerek %17,31'e geriledi.

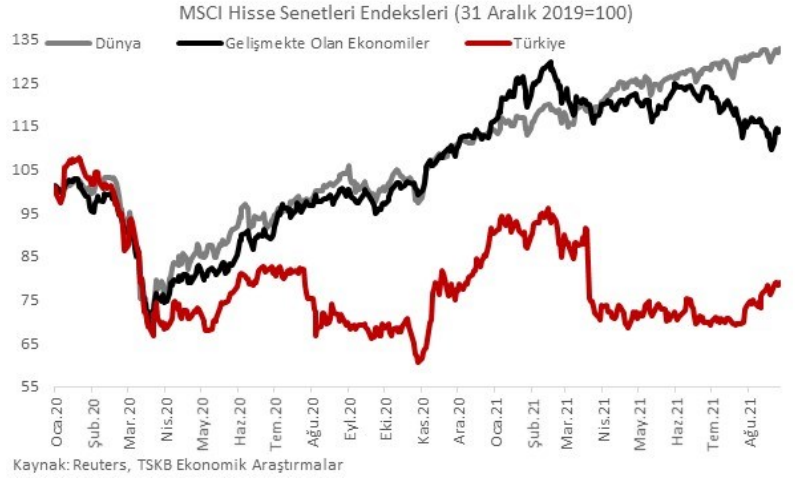
Bu Hafta

- Yeni haftada Cuma günü açıklanacak ABD istihdam raporu ve detayları, Fed'in tahvil alımlarını azaltma sürecine ilişkin kararında önemli bir girdi olacağı için yakından izlenecek. Hafta boyunca salgının ekonomik faaliyetler üzerinde baskı yaratıp yaratmayacağı sorusuna cevap aranacakken, tedarik zincirindeki kırılmalarla ilgili haber akışı yakından izlenecek. AB'de açıklanacak enflasyon, imalat PMI ve perakende satışlar yavaşlamanın ve enflasyonist baskının boyutunu anlamak için takip edilecek.
- Politik gündemde Afganistan'la ilgili haber akışı izlenecek iken, Almanya'da 26 Eylül'de gerçekleşecek seçimlere giden sürecin haber akışında daha fazla yer alması beklenebilir. Salgın gündemi ise üç başlıkta takip edilecek: yeni vaka sayıları ve ilave tedbirler, üçüncü doz takviye aşılara ilişkin karar ve politikalar, aşı olmayanların sosyal izolasyonu yönünde politika yapımcıların adımları.
- Türkiye'de bugün dış ticaret, Çarşamba ikinci çeyrek büyüme, Cuma ise Ağustos ayı enflasyon verileri takip edilecek.
- Kısa vadede salgının seyriyle ve kısıtlamalarla ilgili haber akışına ek olarak jeopolitik gelişmelerin küresel piyasalarca yakından izleneceğini değerlendiriyoruz. Orta vadede COVID-19 salgınının ne ölçüde kontrol altına alındığına yönelik gelişmelere ek olarak küresel toparlanmanın ve enflasyondaki yüksek seviyelerin ne ölçüde geçici olduğu konusundaki işaretler önemli olmayı sürdürebilecek. Yurtiçinde ise orta vadede salgınla birlikte jeopolitik gelişmeler ve makro-f finansal risklerin belirleyici olmayı sürdüreceğini düşünüyoruz.

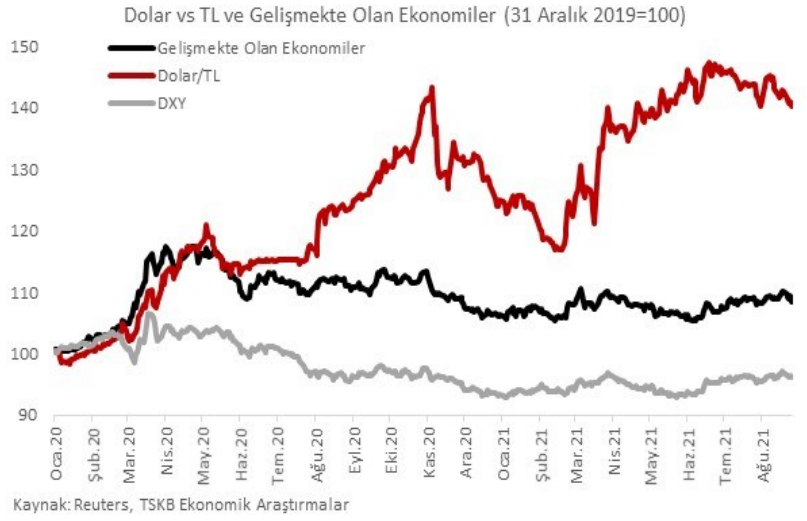
Haftanın Önemli Veri ve Gelişmeleri					
Tarih	Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Beklenti	Önceki
31 Ağu	Türkiye	Dış Ticaret (milyar dolar)	Temmuz		2.85
31 Ağu	Çin	İmalat PMI	Ağustos	50.8	50.4
31 Ağu	Euro Bölgesi	TÜFE (yıllık değişim)	Ağustos	2.5%	2.2%
1 Eyl	Türkiye	GSYH büyümesi (yıllık)	2Ç21	21.7%	7.0%
1 Eyl	Türkiye	TCMB Yatırımcı Toplantısı			
1 Eyl	Türkiye	İmalat PMI	Ağustos		54.0
1 Eyl	ABD	İmalat PMI	Ağustos		61.2
3 Eyl	Türkiye	TÜFE (aylık değişim)	Ağustos	1.54%	1.80%
3 Eyl	Euro Bölgesi	Perakende Satışlar (aylık değişim)	Temmuz		1.5%
3 Eyl	ABD	Hizmet PMI	Ağustos		55.2
3 Eyl	ABD	Tarım dışı istihdam değişimi (aylık, bin kişi)	Ağustos	763	943

Yurtiçi ve Yurtdışı Faizler				
	27 Ağu	Haftalık Değişim	Ay Başından Bu Yana	Yıl Başından Bu Yana
TL	%		Baz Puan	
2 Yıllık	18.97	0	24	401
5 Yıllık	17.81	-40	11	464
10 Yıllık	17.31	-28	12	441
TLRef	18.99	-1	-7	103
TCMB Ağırlıklı Ortalama	19.00	0	0	197
Küresel Faizler				
ABD-2 Yıllık	0.22	-1	3	10
ABD-10 Yıllık	1.31	6	8	39
Almanya-2 Yıllık	-0.74	1	2	-3
Almanya-10 Yıllık	-0.42	8	4	16

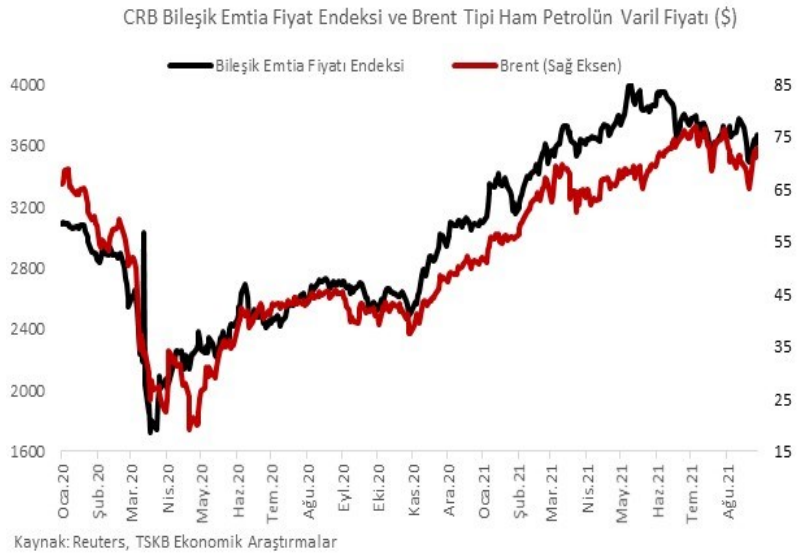
- MSCI endeksleri geçen hafta pozitif bir performans sergiledi. MSCI Dünya %1,7 değerlendiren, MSCI gelişen ülkeler %4,3 artış kaydetti. Bir süredir pozitif ayrıştan Türkiye'de ise MSCI endeksi %3'lük artış kaydetti.

- Powell'ın Jackson Hole konuşmasında güvercin mesajlar vereceği beklentileriyle dolar endeksi geçtiğimiz hafta %0,9 gerilerken, TL dolara karşı %1,7 oranında değer kazandı.

- Önceki hafta, büyümeye ilişkin olumsuz beklentiler ve delta varyantına ilişkin haber akışıyla sert gerileme kaydeden emtia tarafında geçen hafta olumlu bir görünüm hakimde. Bileşik Emtia Endeksi haftalık bazda %5 yükselirken, petroldeki yükseliş %1,5 seviyesinde gerçekleşti.

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2021 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşlerle sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonlanabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr